

GO Beschermd Wonen

Memo

Onderwerp:	Verwerking zienswijzen en voorstel tot vaststelling begroting GO BW 2024 – 2026 door GO BW (i.o.)
Aan:	Stuurgroep doordecentralisatie BW
Van:	Kernteam doordecentralisatie Beschermd Wonen (met input en medewerking vanuit beleid en financiën)
Datum:	12 januari 2024

Deze memo geeft een toelichting op de belangrijkste wijzigingen van de ontwerpbegroting 2024 – 2026 Gemeenschappelijk Orgaan Beschermd Wonen. Vanuit de eerdere veronderstelling dat het GO BW per 1 januari 2023 in werking zou treden, hebben de raadsleden al een zienswijze afgegeven op de ontwerpbegroting 2023 – 2025. Door het uitstellen van de ingangsdatum van het GO BW is de ontwerpbegroting geactualiseerd en zijn de opmerkingen uit de zienswijzen zo goed als mogelijk verwerkt.

Vervolgens is de geactualiseerde ontwerpbegroting 2024 – 2026 opnieuw aan de gemeenten aangeboden voor zienswijzen. Deze memo geeft u inzicht in de ingebrachte zienswijzen en het voorstel voor verwerking hiervan. Het heeft niet geleid tot wijzigingen van de ontwerpbegroting BW 2024 – 2026.

Conclusie

Aan het GO BW wordt voorgesteld om de begroting 2024 – 2026 ongewijzigd vast te stellen.

Reactie op zienswijzen

Van drie gemeenten hebben wij een zienswijze ontvangen op de eerder aangeleverde ontwerpbegroting. Onderstaand treft u per gemeente een beschrijving van de manier waarop de opmerkingen zijn verwerkt:

Gemeente Haarlemmermeer

De zienswijze van de gemeente Haarlemmermeer bevat de volgende punten.

1. Algemeen beeld

Wij zijn verheugd dat de ontwerpbegroting laat zien, dat voor de periode 2024-2026 voldoende middelen beschikbaar zijn om alle kosten van het GO BW te dekken en dat bovendien naar verwachting voldoende middelen beschikbaar zijn voor innovatie.

Als aandachtspunt willen wij meegeven dat in de begroting meer transparantie nodig is, zodat wij meer inzicht krijgen in de (verwachte) financiële ontwikkelingen binnen het GO BW.

Het aandachtspunt van transparantie en inzicht in de (verwachte) financiële ontwikkelingen binnen het GO BW wordt onderschreven. Tegelijkertijd hebben we te maken met verschillende financiële

GO Beschermd Wonen

onzekerheden zoals de instroom van klanten en de al in de ontwerpbegroting genoemde dreiging van een mogelijke uitname BW-doeluitkering vanwege een onverwachte, grotere toename in gebruik Wlz. In de voorliggende ontwerpbegroting is gepoogd om de financiële onzekerheden zo goed als mogelijk in beeld te brengen en toe te lichten en hiermee transparantie te bieden.

2. Regionale reserve beschermd wonen

In de begroting bent u ervan uitgegaan dat de volledige rijksbijdrage nodig is voor uitvoeringskosten en zorgkosten, terwijl voorgaande jaren altijd is sprake geweest van overschotten. Door het uitgangspunt 'rijksbudget=werkbudget' is niet duidelijk wat de werkelijke verwachte kosten zullen zijn.

Wij begrijpen voor het 'startjaar' 2024 de keuze voor deze 'conservatieve begrotingssystematiek', maar vinden het van belang dat in de volgende begroting (2025-2027) meer inzicht wordt gegeven in de werkelijke (zorg)kosten, zodat we op basis van een realistische begroting besluiten kunnen nemen over de inzet van de beschikbare middelen voor BW en de benodigde omvang van de regionale reserve.

Ons advies zou zijn om de 'conservatieve begrotingssystematiek' voor de volgende begroting nog niet los te laten. Dit vanwege de volgende redenen.

- *Bij het opstellen van de Ontwerpbegroting 2025-2027 in februari/maart 2024 zal nog niet veel meer informatie beschikbaar zijn dan er bij het opstellen van de ontwerpbegroting 2024-2026 beschikbaar was. De risico's benoemd in de Ontwerpbegroting 2024-2026 zijn dan niet veranderd. Het is daarom aan te bevelen om in afwachting van de daadwerkelijke impact in de aankomende ontwerpbegroting het principe rijksbudget = werkbudget nog niet los te laten.*
- *Zo is er, als we de ontwerpbegroting 2025-2027 gaan opstellen, nog geen facturatiegegevens over 2024 beschikbaar en is de verwachting dat de stand van de reserve bij de jaarrekening 2023 niet significant zal afwijken van de stand volgens de Ontwerpbegroting 2024-2026. Met andere woorden, het effect van de nieuwe tarieven, de loon-prijs stijgingen en de beleidsmaatregelen weten we nog niet op moment dat we de regionale begroting 2025-2027 gaan opstellen.*
- *Er is een inschatting gemaakt over de financiële impact van de indexatie en het aanbestedingseffect. De aanbesteding leidt tot een verwachte verhoging van 3,2 miljoen van de jaarlijkse kosten¹. Dit betreft de impact op de "oude" ZP trajecten BW en trajectbegeleiding BW. Als het geschatte effect wordt doorgetrokken voor de resterende producten (zorg buiten contract en beschut wonen) en de loon- en prijsstijging in 2024 (OVA, 6%) wordt meegenomen, komt het neer op een totaal effect van 5,6 miljoen / 19,5% op jaarbasis. Omdat de contracten medio 2024 ingaan is 2024 een overgangsjaar waarin deze verhoging zich gedeeltelijk zal voordoen.*
- *Het overschot op het budget dat voorgaande jaren zichtbaar was, zou met deze ingeschatte impact mogelijk grotendeels verdwijnen.*
- *We kunnen op basis van de uitgaven in 2024 een inschatting maken van het daadwerkelijke jaarlijkse effect van de aanbesteding en dit verwerken in de ontwerpbegroting 2026-2028. Als er dan een overschot van voldoende omvang zichtbaar is, kan het principe rijksbudget = werkbudget worden losgelaten. De ontwerpbegroting 2025-2027 komt hiervoor te vroeg.*

¹ Hiervoor is een steekproef van de huidige BW populatie genomen en zijn de kosten die we nu maken voor deze klanten herberekend op basis van de nieuwe tarieven, tevens is dezelfde kostenstijging toegepast op zorg die buiten het gecontracteerde aanbod om wordt ingezet

GO Beschermd Wonen

- *De onzekerheid rondom de totale hoogte van het objectief model bestaat nog steeds en lag sowieso al lager dan de decentralisatie-uitkering die de centrumgemeente Haarlem nu ontvangt. Er bestaat dus een mogelijkheid dat de totale uitkering voor alle gemeenten samen bij doordecentralisatie lager zal zijn dan het nu is. Hierdoor bestaat er nog meer onzekerheid over het toekomstige overschot op het Beschermd Wonen budget.*

Gemeente Heemstede

De raad geeft een positieve zienswijze mee. Er zijn voor volgend jaar enkele aandachtspunten. In zijn algemeenheid constateren we dat de begroting niet overal voldoet aan het Besluit begroting en verantwoording (Bbv). In het bijzonder willen we de volgende aandachtspunten meegeven:

1. Uitgangspunt werkbudget is Rijksbudget

Het uitgangspunt 'werkbudget = Rijksbudget' ondersteunen we van harte. Op het moment dat het werkbudget groter wordt dan het rijksbudget willen wij dat dit opnieuw aan de orde komt.

Wij snappen dat gemeenten graag op tijd willen weten als de financiële ontwikkelingen leiden tot een hogere bijdrage. Bij de Ontwerpbegroting 2026-2028 hebben we inzicht in de financiële ontwikkelingen (o.a. het aanbestedingseffect in 2024 zoals genoemd bij de reactie op de vorige zienswijze) en kunnen we afleiden wat dat betekent voor 2025 en de jaren daarna. Dat zou het moment zijn om het uitgangspunt van 'werkbudget = Rijksbudget' te heroverwegen.

2. Risicobeheersing en weerstandsvermogen

We zien dat in paragraaf 3.6 de risico's zijn beschreven. Ze zijn alleen niet gekwantificeerd. Daarnaast zien we dat ook de berekening van het weerstandsvermogen en de weerstandscapaciteit ontbreekt. Op deze wijze kan de gemeente geen inschatting maken in hoeverre zij rekening moeten houden met risico's ten aanzien van de gemeenschappelijke regeling Beschermd wonen. Bij de volgende begroting willen we graag dat deze risico's gekwantificeerd worden en het weerstandsvermogen en -capaciteit opgenomen zijn.

Het klopt dat de risico's niet gekwantificeerd zijn. Voor de volgende begroting 2025 – 2027 zullen we de risico's inzichtelijk maken en hier via een zogenaamde Monte Carlo – berekening een weerstandsvermogen aan koppelen.

3. Financiële kengetallen

Conform de richtlijnen van het Bbv horen in de begroting een verplichte set kengetallen worden opgenomen. Het gaat om de volgende kengetallen:

1. Netto schuldquote,
2. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen,
3. Solvabiliteitsratio,
4. Grondexploitatie, Structurele exploitatieruimte en
5. Belastingcapaciteit.

Niet alle kengetallen zijn voor de GR BW van toepassing, maar een aantal van hen wel. Daarbij ontbreekt dan ook een beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie. Bij de volgende begroting willen we deze graag opgenomen zien.

GO Beschermd Wonen

Het klopt dat de begroting deze kengetallen niet in zich heeft. Er is geen sprake van schuld, dus de netto schuldquote en de netto schuldquot gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, is nihil. De solvabiliteitsratio is hiermee 100%. Grondexploitatie is er niet, structurele exploitatieruimte ook niet, want we hanteren het uitgangspunt van 'werkbudget = Rijksbudget' en de belastingcapaciteit is er ook niet.

Gemeente Velsen

De raad van Velsen geeft een positieve zienswijze mee. We zien dat in de nadere uitwerking van de samenwerkingsafspraken in de onderliggende stukken (Dienstverleningshandvest, Ontwerpbegroting en Ontwerpbijdragebesluit) bij de gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling Beschermd Wonen, is aangesloten bij de eerdere afgesproken uitgangspunten voor de samenwerking. We zijn positief over de afspraak dat de financiële tekorten en overschotten van de zorgkosten van de individuele gemeenten over de eerste drie jaren -vanaf het moment van de wettelijke doordecentralisatie- verevend worden. Daarnaast is het goed om te lezen dat het financiële perspectief in de Ontwerpbegroting 2024-2026 een positief beeld laat zien voor de komende jaren en dat er naar verwachting voldoende middelen beschikbaar zijn voor innovatie.

Dank voor de positieve zienswijze, deze leidt niet tot aanpassingen in de begroting.